
Hvornaar gaar Jorden under?

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Hvornaar gaar Jorden under?

4

Hvornaar gaar Jordan under?

Hvornaar gaar Jorden under?

Jyllands-posten søndag d. 7/3 1943

Hvornaar gaar Jorden under?

EN UNG beskeden Mand i en dansk By er pludselig fremtraadt som Profet og har forkyndt Jordens Undergang til en bestemt Dato, d. 1. Marts. Da denne Dato nu er passeret, maa enten Jorden være gaaet under eller Profeten have taget fejl. Vi føler os ikke kompetente til at udtale os om, hvilken af de to Muligheder det er, der foreligger. - Senere er det oplyst, at Profeten har trukket sig tilbage til Fæstningens Inderværker: Jorden gik ganske vist ikke under, men den er traadt ind i Farezonen, saa det kan ske, hvad Dag det skal være.

Den unge Mand er det ikke værd at opholde sig ved. Det er sket for ofte i Tidernes Løb, at det har rablet i en Menneskehjerne. For det er vel det, der foreligger. Bevidst Svindel kan der maaske være Tale om, men hans Evne til at vinde Mennesker for sig tyder langt snarere paa, at han er i god Tro. Som sagt, det er der ikke noget epokegørende i. Et alvorligt ungt Sind kan nok blive grebet saadan af Tidens Hurmelej[1] og Virvar, at det ikke længere kan hitte ud af, hvad der er op, og hvad der er ned. Det, der for Alvor paakalder Opmærksomhed om Tilfældet, er, at en Masse Mennesker, om hvem intet abnormt refereres, slutter op om den forvirrede Tale, sælger deres Ejendele og gaar fra Hus og Hjem og Familie paa et Grundlag, der er løsere end Kviksand.

- Løgn er aldrig farlig for Mennesker. Det er den for tyk til. Men Totrediedelssandhederne har ofte en Magt over Sjælene, der er langt større end selve Sandhedens. Man hører i disse Dage robuste Naturer ophidset udbrede sig over »saadan noget Galimatias«. Det er ikke Ordet. I hvert Fald ikke for Kristne. En meget væsentlig Bestanddel af Kristentroen samler sig i Forvisningen om Jordens Undergang. Kloge Nu-til-Dags-Folk smiler ad disse Oldtidsfordomme og Børnekammerfantasier, og det har de jo Lov til. Men vi, der henholder os til Jesu Ord - for os er noget af det dyrebareste, han har oprullet for os, de store Syner om »Menneskesønnens Genkomst«. For os var hele Livet Galimatias, om det ikke just havde den Mening i sig, at det hele bar hen mod et Aarsregnskab. Historiens Dom, som der saa ofte appelleres til, er for os ingen Dom. Dels fældes den jo af Mennesker, der er nøjagtigt saa hildede og skrøbelige som vi selv; thi hvorfor skulde Fremtidens Mennesker blive Engle? Vore Domme om Fortiden er tilfældige, og de er bestemte efter hver enkelt Forskers personlige Indstilling. Saadan vil det blive ved med at være. Ingen Historiens Dom kan fælde endelig gyldig Kendelse i Forhold til en evig Retfærdighed. Det kan kun Gud. Og det er Kristenmenneskers Lykke, at Gud har lovet os at ville gøre det.

Yderligere maa der erindres om, at den Dom, Historien fælder, ikke kommer de Mennesker ved, den angaar. De ligger forlængst i deres Grave. Helgenen og Skurken ligger Side om Side og bliver til forskelsløst Støv. For Retfærdighedssansen i det menneskelige Hjerte er der i denne Tanke noget aldeles oprørende. Det er dette det bedste i vort Hjerte, Frelseren kommer i Møde, naar han lover os, at han selv en Dag med Skaberens Almagts-

røst i et Under saa stort som selve Tilblivelsens vil kalde de døde op fra deres Grave, sætte sig paa sin Herligheds Trone og holde Dom over dem. Er det Galskab? Er det umuligt? Ja, det er umuligt. At vi skulde kunne genopstaa af Gravens Udslettelse er nøjagtigt lige saa umuligt, som at vi overhovedet nogen Sinde har kunnet blive til. Han, der har gjort det ene med sit Ord, vil ogsaa kunne gøre det andet. Og det inde i det menneskelige Sind, der ikke kan lade sig stille tilfreds med noget ringere end Underet, takker ham for, at vi tør tro, at menneskeligt Liv og menneskelig Aand ikke bare er blevet til for at løbe ud i Sandet, men at der raader Retfærdighed og Barmhjertighed over os og ikke blot Tilfælde eller Nødvendighed. Vi ved, at vi Mennesker kan ikke dømmes. Bl.a. mangler vi ganske Mulighederne for at gennemskue. Og vi kan ikke kalde Slægterne af Graven til det store Opgør. Men een kan: den Gud, der blev Menneske - det Menneske, der er Gud. Han vil give Dyden sin Løn, han vil brede Barmhjertigheden over Skrøbeligheden, han vil støde Retfærdighedens Sværd indtil Hæftet i Formastelsen. Dette er kristen Tro og kristent Evangelium og det, der mere end noget andet giver Livet Mening og Med[2]. Det vrister Djævelen hans Evighedsherredømme af Kløerne og giver os Mod til at bekende Troen paa Gud.

Det er denne dybe evangeliske Sandhed, der tilsat selvbestaltede Profeters Fantasier bliver til en Totrediedelssandhed, som faar uheldssvanger Magt over rodløse Menneskesind. I Virkeligheden er der jo en Masse fortvivlede i vor Tid, ikke mindst i et gennemhumaniseret Samfund som det danske. Der var alt for mange blandt os, der var holdt op med at tro paa Djævelen. De havde kaaret sig hyggelige, bittesmaa Privatguder som Orden, Høflighed, Pænhed, Skikkelighed. Nu staar disses Dyrkere og er til Sjælegrunden raadville i en Verden, hvor meget større Guder driver deres dæmoniske Spil. Atter og atter bekræfter det sig, at Mennesker ikke kan være til uden at tro paa noget. Kaster man Religionen over Bord, er man nødsaget til selv at opfinde sig en ny Religion. Det er de falske Religioners Tid over Verden, Menneskeforgudelsens Tid. »Og af deres Frugter skal I kende dem«. Se nu blot hos os i det lille Danmark. Vi har ikke Mod til at dyrke de store Personer, saa udvælger vi os nogle af mindre Format. I Tusind Aar har Kristendommen været forkyndt iblandt os. Og dog ser vi Mennesker i svar[3] aandelig Nød vælge Mikkelsen i Stedet for Jesus. Har disse gode danske Landsmænd, der utvivlsomt skriver sig som Folkekirke paa Mandtalslisten, har de aldrig hørt Frelserens egne Advarsler mod de falske Profeter: De skal komme og prædike: »Han er i Ørkenen«, men gaa ikke derud! De skal komme og vidne: »Han er i Kamrene«, men gaa ikke derind! For som Lynet glimter fra Vest til Øst, skal Menneskesønnens Tilkommelses Dag være; ja, som et Lyn skal den komme over alle dem, der bor paa Jordens Flade.

Og naar Disciplene trængte Kristus for at faa Datoen opgivet, rystede han paa Hovedet: Den ved end ikke jeg; den har Faderen forbeholdt sig at fastsætte ud af egen Magtfuldkommenhed.

Det er Gudsbespottelse for et Menneske at træde frem og sige: »Jeg er klogere end Kristus; jeg ved bedre Besked med Guds Raad end Guds egen Søn« Den, der vover sligt, stempler sig med det samme i alle Kristnes Øjne som falsk Profet. Hvor stor og stærk vor Længsel end somme Tider kan være efter at faa Ende paa disse Foreløbigheds ondt

Forhold og naa til den Dag, da Gud skal blive alt i alle, saa ved vi dog, at det er vort Kald som kristne Mennesker at være tro i den Gerning, Gud har tildelt os her paa Jorden, og kun saaledes bereder vi os i Sandhed til Overraskelsens store Dag. Om den skal komme i Morgen eller om tusinde Aar, det er ikke vor Sag, og vi synder, giver vi os til at gætte, og vi synder endnu grovere, udgiver vi os for at vide hvad ingen, end ikke Kristus, vidste Besked med. De første Apostle havde en levende Fornemmelse af, at Kristus var ganske nær. Det skal vi ogsaa have. Det er han jo, selv om han er Aartusinder borte. Dem sover vi os fra i Graven. Netop fordi vi føler, at vi har Eksamen lige over os, hænger vi dobbelt ivrigt i med vort Pensum. Netop vor Fornemmelse af Himlens Nærhed gør os saa tro mod Jorden.

*Jeg venter dig, Herre Jesus, til Dom,
Hvert Øjeblik, jeg ser mig om.
Hastig du komme kan og brat
I hver en Time ved Dag og Nat
Lad brænde mit Hjertes Lampe bered
I Tro, i Haab og i Kærlighed!*

Ja, der slipper det ud. Ikke i Sensation og sygelig Spændthed og overeksponeret Forventning, men en rolig Flamme af Tro, Haab og Kærlighed i det daglige Liv - det er det, Tanken om Kristi Genkomst skal forhjælpe os til. Saadan lyder det i Nr. 531 i Salmebogen, og det er ikke dens ringeste Salme.

Kaj Munk